

Welck hy beschanste ende sterck maeckte. Op den 20 October in tselve jaer heeft hy ingenomen een stercke Schantse gelegen aende mont van t'Rediep; een Schantse daer Vriekant ten hoochsten veel aen gelegen was. In den jaere 1592 op den 7 September ten tijden als zyn Exelentie de Stadt Coevoerden belegert hadde/ ende Vergudo de selve meenden te ontsetten/ werde hy geschoten in het dun van zyn bupck/ doch de quetsuere was sonder perijckel. In den jaere 1593 den 29 Augusti heeft hy ingenomen/ de Schantse van Gramsberch ende eenige andere Schantsen/ waer mede Coever-

Wet gheschoten in sijn bupck.

den ende Ormarssen (die hy te dier tijden victalieerde) seer mede gesterckt werden: desghelijcx her Bups te Vvedde ende eenighe andere Forten ende Schantsen daer ontrent ghelegen wesende/ also dat hy hier dooz meester geworden is vande Bourtangne, de gene die lust en begeert heeft om dese en meer ander geschiedenisse die hy dese Grave uptgerecht zyn/ in het lange te lesen en te ondersoekē/ die wyse ichtot de Cronijcke van Emanuel van Meteren ende het verbolch vande beschrijvinge vande Dade van den Prince Maurits van Nassau, die wy vooz hebben omme te beschrijven.

Belegeringe ende innemen der Stadt

DEVENTER

met verscheyden Schantsen ende Sterckten in Groeninge-lant inden Jaere. 1591.

haest sijn Exelentie de Stadt Zutphen inghenomen/ versien/ ende op alles goede oorden ghestelt hadde: soo heeft hy niet versuynt/ sijn victozien te verbolghen/ de goede Occasie waer te nemen/ ende met goede hope vooztegae/ want

Deventer belegert en gewonnen den 7. Junij

hy heeft noch dien selven avont/ sijnde den 30. Mey Deventer doen berennen.

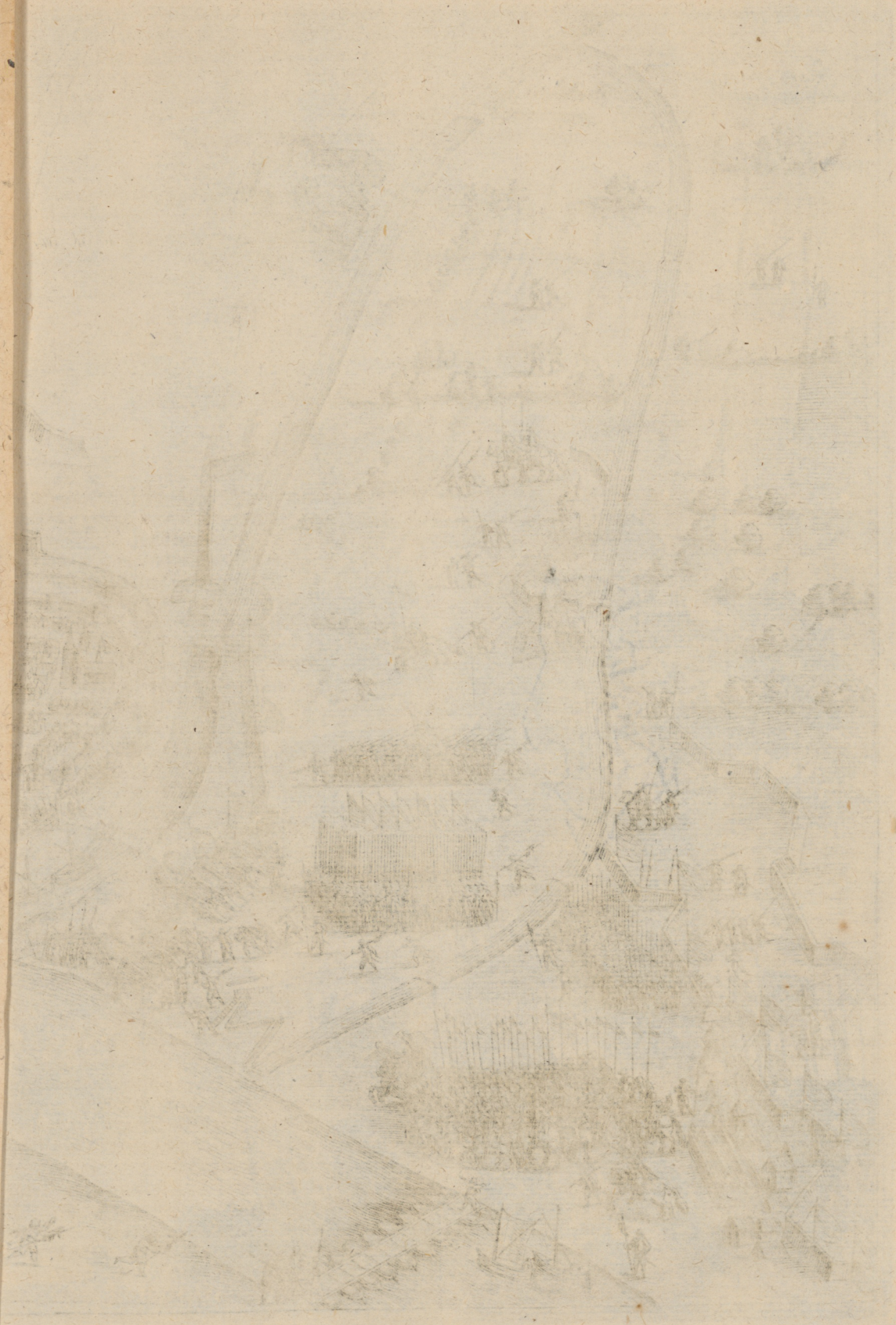
Deventer een vade Hanse Stede/ is een stercke Stad gelegen aende rechte sijnde vande IJsel/ tē Poozt we ste aene Santsbergische plaetse en de reeste aen lage Beemden: zy heeft seer diepe gemuyzde Watergrachten/ vande Werch-poozte tot aende Brugge/ aendereste heeft sy een bzeede haven en de IJsel inde plaets van een gracht/ de mupzen zyn allesints hoge ende met goede tozens wel dicht bestreecken/ ende niet te min met dicke wallen daer achter aen. Deventer is gelegen een groote myl van Zutphen ende vier mylen van Swolle.

Dese stercke Stadt heeft zyn Exelentie (als vooz gesept is) met grooter rassicheyt belegert en heeft tot dien eynde terstont t'geschut met gewonelicke rassicheyt weder gesehept/ en derwaerts geboert/ dat metten geheele Leger gebolcht wert. Hy heeft daer ontrēt t'wee Brugge over de Kiebiere de IJsel ghemaect de eene boven ende de andere beneden de Stad/ also dat men rontomme de Stadt konde gaen ende rijden ende rrbij. stucken Geschuts aldaer ghesplant/ inde Kamen ende over de IJsel: ende na eenige schooten/ heeft hy de Stat op geepst.

Van zyn Heeff Graeff Harman vanden Berge die binnen de Stat/ met 14 Daendelen Sal daten lach en heeft hier niet naer willen luyfsteren: hy ontboot zyn Exelentie goeden dach/ latende hem aensseggen dat hy de Stadt voozden Coning bewaren wilde so lange als hy leefde.

Sijn Exelentie bleeff t'wee ofte drie daghen stille liggen sonder iet merckelicx upt te rechtē/ om te sien hoe haer die van binnen houden souden ende middeler tijdt quamen by sijn Exelentie eenige uptgeweckene Burgers vā Deventer/ ende hier ende daer opte Deluwe op haere Landen wonende waeren/ die hem aen dienden wel te weten datter inde Stadt groote oneenicheyt was/ tusschen de Duptschen ende Walen/ om dat dese gelt cregen ende d'ander niet. Waer ober sijn Exelentie resolbeerde de Stadt geweldelicken te doen beschieten/ ende heeft dien volgende opten 9 Junij het geschut doen spelen ende ten selven daghe vier dupsent ses hondert schooten doen schieten/ waer dooz hy een groot deel muers lancx de Kape ter neder leyde/ sijnde eenen dobbelen Muur ende Dal van aerde daer tusschen. Dese muur albus liggende/ werden eenige platte schepen in de Haven ghebracht/ ende daer een Brugge op gemaect/ om daer mede op de Kape totten strom te comē/ daer toe de Engelsche/ de Schotten/ ende Nederlaunders elck onder haer Oversten beerdich t'estonden/ twistende wie de eerste souden wese: Maer als alles gereet was/ is de Brugge te cozt gheballen/ waer dooz den strom niet vooztgegaen en is gelijk sijn Exelentie ende Graef V Villem Lodwijck geozdoneert ende besloten hadden: doch alsoo eenige Engelsche ende andere voozen stonden/ ende van achter gedzongen werde om ober te spzingen/ soo zjinder veel verdzoncken: Deel die over raecten/ deden eenen dapperen aenloop op de Bzesse/ daer den Daendzich van Capiteyn Lambert vooz op spzonc/ maer werde terstont gheschoten: desghelijcks mede den Daendzich van Capiteyn Meeterkercke, die op de Bzesse spzonc/ daer op ende oberfiende/ maer soo hy niet ghebolcht wert/ spzanc hy weder te rugge met t' Daendel in sijn slincker hant/ ende een Coztelasse in sijn rechter/ ende salbeerde hem selven ende beyde sijn ende d'ander Daendel/ ende de reeste werden afghedzehen mit datse

Droomheyt van et Dale drager van Meeterkercks

0

15710

dat se niet gebolcht werden. Die van binnen de Stadt stonden inde Bzesse seven Daendelen sterck/daer dat Grof Gheschut seer veel mael op los schoot / ende groote schaede deden/ dooz de steenen daert gheschut op schoot: Selve den Gouverneur Graef Harman vanden Berge, wert vande steenen van een afgheschoten hups syn ooge upt geschotē/ neffens hem wert Capiteyn Muller syn hooft afgeschoten. Op de Bzesse wert oock geschoten den Colonel Nicolaes van Meeterkercke, sone des Presidents van Vlaenderen/ een wonder cloeck Man: dese wert seer beclaecht/ ende des anderdaechs na het innemen der Stadt is hy ghestorven/ met noch ander Capiteynen / ende hy werde met droefheyt binnen Deventer ter aerden gebzacht ende begravē inde groote kercke/ alwaer hem syn broeder tot een eeuwige gedachtenisse een Grasschijft heeft doen oprechten.

Het is oock noterens weert van enen Duellum ofte Campbecht/ hier gebeurt van twee dappere Helden/ te weten tusschen Joncker Lowijs vande Cathulle, Heer van Rijkhoven van Gent, ende enen cloecken strijtbaren Ruyter Albanoy, die upt de Stadt Deventer / int beleg quam bzaberen ende trotselich heroeopen als enen Goliadt / enen peghelicken die lust hadde eene Lancie met hem te bzecken / het welke Prince Mauritz den synen te waghē verboot: doch de Heere van Rijkhoven inder lengde tselvde niet comende liden / biddende den Deltoversitē om oorlof die hem het selvet oestont presenteerde hem/ ende renden teghen malcanderen/ maer metter Lancien niet afwinnende/ comen sy totten cozten gewepze/ den Albanoy een Pistolet noch hebbende: sonder weten van Rijkhoven: Hier op Ryhoven alleen met zyn Coztelaz/ onderwaert de Albanoy, het Roer in de vuyft hebbende ende hieuw hem den selven vuyft by naer gantsch aff / also dat het Roer hem ontviel/ ende de vuyft af hinck / ende wert alsoo van hem gebangen / dies den Albanoy sich overwonnen bekennde/ syn eygen gouden ketenen den Rijkhoven aende Hals wierp/ ende wert daer na/ dooz de Prince Maurits, met enen bzief aenden Gouverneur ghesonden ende los gegeven/ als genoech van synē hoochmoet gestraft zijnde.

Alsoo dien dach niet uptgerecht en wert/ zyn de Bruggen des anderdaechs langer gemaect ende vooztgebzacht totten storm/ met alle gereetschappe. Waer ober die van binnen riepen om te mogen parlementeren / ende dat aenden Heere van Famars, Oberste vant Geschut/ die gebzacht hebbende ofte het ernst was/ consenteerde/ soo dat sy uptfonden een Spaensch en een Walsch Capiteyn/ ende de Capiteynen vander Noot ende Lennip werden daer teghen inde Stad gesonden/ ende naer veel seggens en disputerēs zo wert epntelickē optē. Junijhet overgeve vāde Stat geaccozdeert/ genoech en gelijcfozmich opde conditiē vā die vā Zutphē.

Doch de Bozgerije en wiert in het verdzach niet eens ghedacht/ het sy dat Graef Herman sulcx inde de haefstige verbaestheyt bergat/ oft dat hy op haer vertooynt was. Het Crjchsvolck isser uptgetrocken op den thierenden dach na dat den Prince Maurits daer vooz gecomen was/ met haer volgeweer/ oock met pack en sack. Daer syn ontrent hondert vander Statē Soldaten vooz Deventer/ gheduyzende het belech/ doot ghebleven/ ende twee Capiteyns/ Meeterkercken Edelman upt Vlaenderen

daer van te voozen gesproken is/ ende Douwe Alua, een Pries Edelman. Prince Maurits heeft Graef Herman van den Berge (die eenige dagen lanck met beyde syn oogen blindt was) goet-chier aengedaen/ ende met synen eygenen Coets-wagen tot Groeningen laten voeren.

Of wel de Bozgers in het verdzach vergeten waren/ soo heeft nochtans syn Excellentie de selfde beleefdelijc getracteert/ betoonēde dat hy niet tegen de Bozgers ende goede inwoonders der Landen ende Steden/ maer tegen de Spainjaerden haren aenhang den Crjch was voerende.

Tot het overgheben septmen dat Graeff Harman qualijck te bzingen was/ hoe wel hy gequetst was: maer veel volcx verloozen hebbende/ ende datter Amonitie gebzeck was/ liep hy hem overreden by den Bisschop/ de wijle sy binnen tijdinge hadden dat den Szabe van Hohenlo, in Duytflandt veel volcx aen nam.

Althus zijnde dese twee gheweldighe stercke Steden ende Hooft-steden van twee Provin-tien in cozten tijt/ van weynich Crjchsvolck ghedwongen/ datmen soo haest vant innemen hoorde als vant beleg/ daer seer toe voozderde de genadige segeninge Godes/ daer by ghebzupckende de voozsicheyt der beleyders/ de machtige gereetschappe des Geschuts/ ende toebehoozen/ en de goetwillicheyt des Crjchsvolcx. By ordze ende bevel van zyn Exclentie ende den Crjchsvraet wert het begraven/ lichaem van Roelant Iorck Engelsman/ die Zutphen overgelebert hadde/ opgegraven / ende bupten metter kiste aen een Galge ghehangen tot een spiegel van alle Betraders.

Roelant
Yorcks lichaem aen een Galge ghehangen.

Delfsiel, Opflach, Immetille, &c. belegen ende ingenomen by sijn Excelentie.

N Aer dat sijn Excelentie/ de Stad Deventer inghenomen/ ende besettet hadde tot versekeringhe der selver soo is hy met sijn gantschen Leger den 16 Junij vertrocken nae Bzieslant/ by hem hebbende wel hondert ende vijftich Schepen/ met gereetschappe vant Geschut geladen wesende. Sy passerde vooz by Enckhuysen ende Harlingen. Ende om dat Verdugo haer tot Steenwijck sterck verwachte trocken sy vooz by int Lant van Groeninghen, alwaer sy eerst vooz Groeningen logeerden van meeninge wesende de Stadt te beleggen/ maer vindende veel difficulteyten inde saecke / bzahent Leger op/ ende gingen nae Delfziel, een sterckte gelegen op den mont van een Water dat van Groeningen dooz Appingen-dam loopt inde Riviere de Ems, ende maectt een goede Havene: de grachten rontom dit fozt gaende waeren diep ende ober de hondert voete bziet/ de wallen schoon ende hoge met vier Bolwerken/ daer lagen 300 mannen in die by de Groeningers betaelt wierden. Daer wert het gheschut vooz geplant/ ende beschoten zijnde/ werden sy opgheepscht/ ofte upt te senden om te besichtigen de gereetschappen om haer aen te vallen/ t welck van binnen tweedzacht causeerde/ maer als sy het besichticht hadden / gaben sy de sterckte ober den tweeden Julij in hand.

1591.

Delfziel en de andere schansen gewonnen by den Prince Maurits den 27. Julij.

Campbecht tussche Rijkhoven ende een Albanoy vooz Deventer 166.

Die van Deventer soecken te overbieren ende gheuen haer ober.